

23.01.24

9-А-Б клас

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Австро-Угорщина - дуалістична монархія.

Мета: визначити особливості утворення Австро-Угорської імперії; охарактеризувати внутрішні зміни імперії; дати поняття терміну «дуалістична імперія»; з'ясувати зовнішньополітичний розвиток Австро-Угорщини; розвивати вміння аналізувати матеріал, порівнювати, робити висновки і аргументи.

Актуалізація опорних знань

Бліц-опитування

- Назвати причини реформ в Російській імперії.
- Визначте особливості прийняття реформ.
- Охарактеризуйте стан економіки внаслідок модернізації країни.
- Назвіть основні вектори зовнішньої політики Російської імперії.
- Назвіть причини та наслідки революції 1905-1907 рр.

Мотивація навчальної діяльності

У середині XIX сторіччя багатонаціональна Австрійська імперія перебувала у стані глибокої економічної та політичної кризи. Треба було дійти компромісу між двома значними групами населення — німцями (австрійцями) й угорцями, хоча вони становили лише третину населення імперії.

Вивчення нового матеріалу

Хронологічний ланцюжок

Основні дати: (запишіть і запам'ятайте)

1848 р. — перетворення Австрійської імперії на унітарну державу (ліквідація регіональних особливостей та самостійності територій). Спроба реформ 1853 р. та прийняття нових Конституцій («Жовтневий диплом» 1860 р. та «Лютневий патент» 1861 р.).

Угода

8 лютого 1867 р. про перетворення Австрійської імперії на Австро-Угорську монархію.

21 грудня 1867 р. — створення двоєдиної (дуалістичної) держави — Австро-Угорської імперії. Імператор Франц Йосиф.

1848-1916р.- затвердив австро-угорську угоду і Конституцію Австрії

1867 року. Угорщина отримала політичну та адміністративну автономію, власний уряд та парламент — сейм.

Австро-Угорщина як дуалістична монархія проіснувала до 1918 р., її специфічними ознаками були:

- 1) відсутність заморських володінь, оскільки всі її землі перебували в центрі й на сході Європи;
- 2) багатонаціональний характер державного устрою, що поєднував елементи централізованої та федеративної монархії;
- 3) інтенсивний розвиток національної свідомості народів окраїн, що зумовило місцевий сепаратизм.

Робота з картою

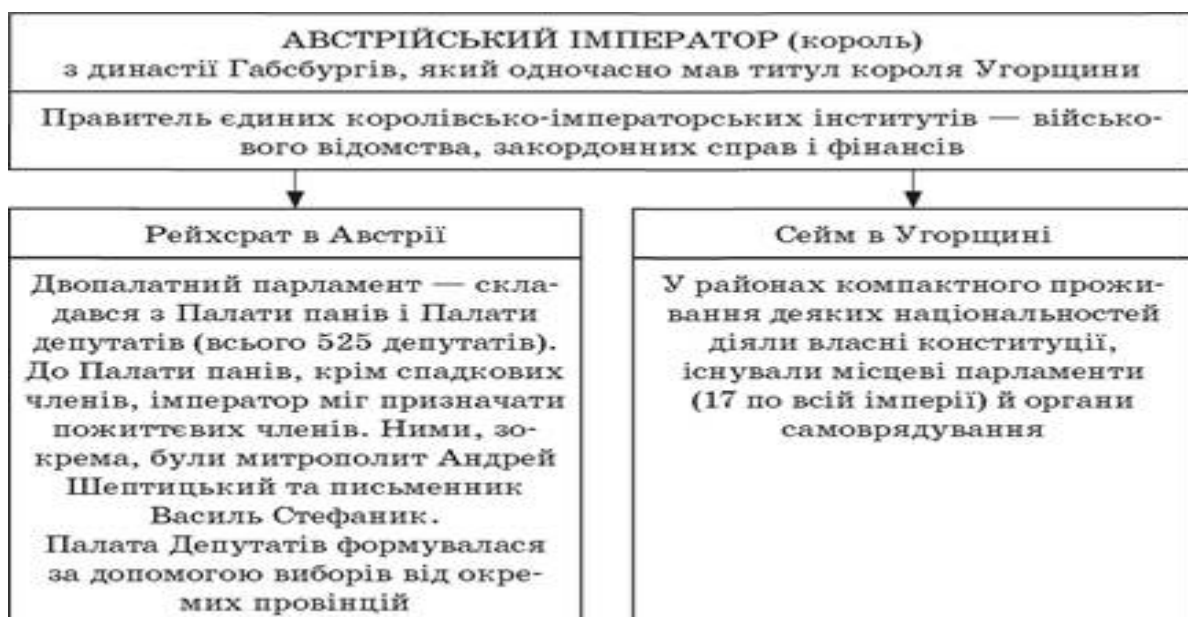
Дуалістична монархія – це такий різновид форми правління, при якій державна влада ділиться між монархом і парламентом.

Парламент, якому конституція формально надає законодавчі повноваження, ніякого впливу ні на формування уряду, ні на його склад, ні на його діяльність не має. Законодавчі повноваження парламенту значно урізані монархом, якому надається право “вето”, право призначення в нижню палату й право розпуску парламенту.

Це форма правління також характерна для обмеженого числа держав (Йорданія, Марокко, Кувейт, Монакко).

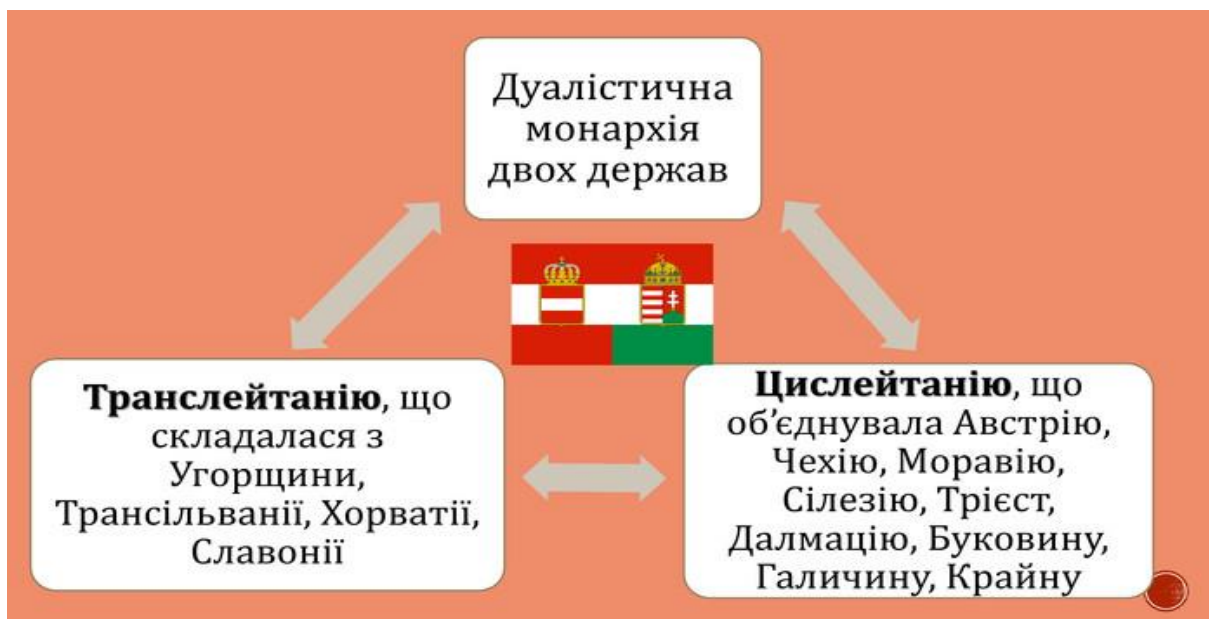
Робота зі схемою (занотуйте)

Австро-Угорщина була середньорозвинутою аграрно-індустріальною країною зі слабкими темпами розвитку промисловості і відсталим сільським

господарством. І це притому, що переважна більшість населення (понад 11 млн осіб) була зайнята в сільському й лісовому господарстві. Низький рівень сільського господарства визначали поміщицькі латифундії, де використовували ручну працю батраків. В Угорщині, Хорватії, Галичині, Трансільванії близько третини оброблюваної землі належало великим поміщикам, які мали понад 10 тис. гектар кожний. У монархії вживали продукти в основному власного виробництва. Торгівля між внутрішньоімперськими територіями отримала значний поштовх після ліквідації у другій половині XIX ст. митних зборів, і виробники з різних частин Австро-Угорщини освоювали перспективні ринки Цислейтанії та Транслейтанії, Галичини. Імпорт, як і експорт товарів, був незначним і ледве сягав 5 %. В Австро-Угорщині в цей час відбувається концентрація виробництва і капіталу, збільшення інвестицій. За окремими валовими показниками (виплавка сталі) імперія ще у другій половині XIX ст. випередила Англію і Францію. Промислово розвиненими були Австрія і чеські землі. Шість найбільших монополій контролювали видобуток майже всієї залізної руди і понад 90 % виробництва сталі. Металургійний концерн «Шкода» в Чехії був одним із найбільших підприємств європейської військової промисловості. Загалом в Австро-Угорщині переважала дрібна й середня промисловість. Характерною особливістю економіки імперії була її технологічна відсталість, погана забезпеченість новітньою технікою і відсутність новітніх галузей промисловості. Німецький і французький капітал активно інвестували в базові галузі промисловості — видобуток нафти, металургію, машинобудування.

Хвилинка **відпочинку.** **Гімнастика** **для** **очей**
https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf

- Австро-Угорщина була країною контрастів. В імперії не було загального виборчого права, оскільки право голосу мали лише власники певного нерухомого майна. Проте в районах компактного проживання деяких національностей діяли власні конституції, існували місцеві парламенти (17 по всій імперії) й органи самоврядування. Діловодство і викладання у початкових школах мало вестися національними мовами, але цей закон часто не виконувався і повсюдно переважала німецька мова.
- В обох частинах держави були проголошені демократичні свободи, рівність усіх громадян, приватної власності тощо

Робота з підручником

Зовнішньополітична діяльність імперії після поразок у війнах з Німеччиною та Італією була спрямована переважно на Балкани. 1878 року австро-угорські війська окупували Боснію і Герцеговину. Анексія окупованих територій 5 жовтня 1878 року призвела до загострення відносин Австро-Угорської імперії з Російською імперією, результатом чого стало укладення таємної угоди з Німецькою імперією 7 жовтня 1879 року. 1882 року до цього договору приєдналася Італія, завершивши створення воєнно-політичного блоку —

Троїстого Союзу, спрямованого проти Франції та Російської імперії.

Напередодні Першої світової війни Австро-Угорщина зайняла відверто ворожу позицію щодо Балканських країн, захопила Боснію та Герцеговину, що призвело до посилення напруженості у відносинах із Сербією. За підтримки Німеччини уряд Австро-Угорщини взяв курс на розв'язання світової війни.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/rFWiQPfwE58?si=iLV4o8l4XCjGQLNB>

Бесіда

- Назвіть дату та причини утворення Австро-Угорської імперії?
- Який був національний склад австро-угорської імперії?
- Чи міг дуалізм влади розв'язати проблеми внутрішньої політики?

Домашнє завдання:

- Прочитайте § 23
- Запишіть дати, поняття, схеми за темою.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу

nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!

